

styrkerne, og mente derfor, at aftalerne om fœderationens opløsning og styrkernes overdragelse ikke havde medført en forværring af situationen i Sydrhodesia, som nødvendiggjorde sikkerhedsrådets indgriben. Den amerikanske regering fandt derfor, at sikkerhedsrådet ikke burde foretage sig noget i sagen i øjeblikket.

Den *sovjetiske delegerede* påpegede, at det var fjerde gang inden for få måneder, rådet måtte drøfte kolonipolitik i Afrika. Han sammenlignede det sydrhodesiske regimes politik med apartheidpolitikken og sluttede med et kraftigt angreb på den britiske Sydrhodesia-politik.

Fra *fransk* side henvistes der til Frankrigs traditionelle opfattelse, at FN savnede kompetence til at fastslå, om et område var selvstyrende, eller om det henhørte under reglerne i pagtens kapitel XI. Man forstod imidlertid de afrikanske landes frygt med hensyn til den sydrhodesiske regerings hensigter, men fandt dog, at den britiske regerings mål i det væsentlige var de samme som de afrikanske staters, og en indgriben fra sikkerhedsrådets side ville i den foreliggende situation kun blokere den britiske regerings bestræbelser. På denne baggrund kunne den franske delegation ikke stemme for resolutionsforslaget.

Den *brasilianske delegeredes* indlæg konkluderede i, at den øjeblikkelige situation ikke udgjorde en trussel mod freden, men på den anden side var den nuværende tilstand egnet til at hidføre en højeksplosiv situation. Både han og den venezuelanske delegerede anerkendte den britiske regerings gode vilje, men nærede ikke tillid til den sydrhodesiske regering og ville derfor stemme for resolutionen.

Den *norske delegerede* gav ligesom den amerikanske udtryk for tillid til, at den britiske regering stræbte efter at skabe en løsning af de centralafrikanske spørgsmål under tilbørlig hensyntagen til befolkningernes legitime aspirationer, men forstod imidlertid også de afrikanske staters bekymring over den forestående overdragelse af militære styrker til Sydrhodesias regering og omtalte, at Norge under tidligere afstemninger i generalforsamlingen om Sydrhodesia-spørgsmålet havde støttet bestræbelser for en liberalisering af forholdene i området. Norge ville have foretrukket, om

resolutionen var blevet begrænset til operative afsnit 2, som man fandt var resolutionsforslagets hovedpunkt. Da resolutionsforslaget ikke indeholdt en kritik af den britiske regerings bestræbelser, kunne den norske delegation stemme for resolutionen, idet man fra norsk side gerne ville tilslutte sig en opfordring om at undlade at overgive kontrollen med de militære styrker til Sydrhodesia.

Resolutionsforslaget kom til afstemning den 13. september. For resolutionsforslaget stemte Brasilien, Ghana, Kina, Marokko, Norge, Philippinerne, Sovjetunionen og Venezuela, medens Frankrig og USA undlod at stemme. Da Storbritannien som permanent medlem af rådet stemte imod, var forslaget bortfaldet.

Den *britiske delegerede* udtalte efter afstemningen, at hans regering havde haft valget mellem en sikkerhedsrådsvedtagelse, som rådet efter britisk opfattelse ikke har kompetence til, eller at afgive et veto. Trods det tunge ansvar, som er forbundet med anvendelsen af vetoretten, havde den britiske regering besluttet sig dertil, da dette ville være den ærligste udvej.

Ghanas delegerede beklagede, at et veto for første gang var anvendt i kolonispørgsmål, men tog den store tilslutning til forslaget som en betydelig moralsk tilkendegivelse, som utvivlsomt også ville gøre indtryk på den britiske regering.

7. Sydrhodesia-spørgsmålets behandling på FN's 18. generalforsamling.

Koloniudvalgets beretning om Sydrhodesia-spørgsmålet kom til debat i generalforsamlingens 4. udvalg den 1. oktober og følgende dage.

Den *britiske repræsentant* henviste til Storbritanniens stilling til spørgsmålet, som det var fremgået af drøftelserne i sikkerhedsrådet, og understregede, at Storbritannien ikke kunne akceptere, at territoriet var ikke-selvstyrende, og at Storbritannien ikke kunne akceptere, at situationen i området var eksplosiv eller udgjorde en trusel mod freden og sagde videre, at Sydrhodesia havde alle de egenskaber, der karakteriserede et selvstyrende område. Han understregede, at Storbritannien havde afviklet størstedelen af sit imperium i god orden,